

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de avocatul Vasile Ciuperca
în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare
în judecată depusă de Asociația Obștească ”Juristii pentru Drepturile
Omului” și Cristina Durnea împotriva Procuraturii pentru Combaterea
Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la anularea
răspunsului și obligarea furnizării informației solicitate

împotriva deciziei din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-265/24
NR. PIGD 2-21142048-01-3ra-18032024)*

Accesul la informațiile oficiale ce țin de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort poate fi îngăduit, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informații ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfășurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă și imparțială a cazului său, ori ar pune în pericol viața sau securitatea fizică a oricărei persoane

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: I. Barbacaru
Curtea de Apel Chișinău: V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

3 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Vasile Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 septembrie 2021, avocatul Vasile Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la anularea răspunsului Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale nr. 4d/21-10036 din 25 august 2021 și obligarea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale să furnizeze informația solicitată de Cristina Durnea și AO ”Juriștii pentru Drepturile Omului” prin cererea nr. 134/2021 din 13 august 2021 și anume: Copia Ordonanței procurorului din Procuratura Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 28 mai 2021 privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală.

2. În motivarea a invocat că, la data de 13 august 2021, Cristina Durnea și AO ”Juriștii pentru Drepturile Omului”, conducându-se de prevederile legislației în materie de acces la informație, prin cererea nr. 134/2021, au solicitat Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, să ofere următoarele informații de interes public: Eliberarea copii de pe Ordonanța procurorului din Procuratura Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 28 mai 2021 privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal.

3. Menționează că, la data de 1 septembrie 2021, reclamantii au primit răspuns la cererea înaintată, prin care a fost refuzat în eliberarea informațiilor solicitate, autoritatea pârâtă invocând că, ținând cont de limitele normelor procedurale, conform prevederilor de la art. 212 alin. (1) CPP, materialele urmăririi penale nu pot fi date publicității decât cu autorizația persoanei care efectuează urmărirea penală și numai în măsura în care ea consideră că

aceasta este posibil, cu respectarea prezumției de nevinovăție, pentru a nu fi afectate interesele altor persoane și ale desfășurării urmăririi penale.

4. Totodată, s-a menționat că, art. 293 alin. (1) CPP, prevede expres persoanele cărora organul de urmărire penală le poate aduce la cunoștință materialele urmăririi penale. Prin urmare, având în vedere că, reclamantii nu sânt parte în proces și nici nu reprezintă interesele uneia dintre părți, asemenea informații cu privire la materialele de urmărire penală nu pot fi date publicității, inclusiv și pentru a nu fi afectată urmărirea penală.

5. De asemenea, reieșind din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, la art. 8 alin. (1) este prevăzut expres că, prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la condamnări penale, măsuri procesuale de constrângere sau sancțiuni contravenționale poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorității publice, în limitele competențelor acordate și în condițiile stabilite prin legile ce reglementează aceste domenii.

6. Prevederi analogice sunt prevăzute și de Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, unde la art.7 s-a statuat că, informațiile oficiale cu accesibilitate limitată, alin.(2) accesul la informațiile oficiale nu poate fi îngădit, cu excepția, lit. d) informațiilor ce țin de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informații ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfășurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă și imparțială a cazului său, or, ar pune în pericol viața sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislație”.

7. Menționează că, prin răspunsul autorității pârâte, s-a refuzat, în lipsa unor motive întemeiate, furnizarea informației de interes public/oficiale, solicitate de reclamantii conform cererii de acces la informație nr. 134/2021 din 13 august 2021.

8. Consideră că, autoritatea pârâtă, în mod neîntemeiat și ilegal a atribuit informația conținută în Ordonanța privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal (informație care este de interes public sporit și actual), la categoria informațiilor cu accesibilitate limitată.

9. Respectiv, prin refuzul autorității pârâte de a furniza informația solicitată de reclamantii prin cererea nr.134/2021 din 13 august 2021, a fost încălcat dreptul constituțional al Cristinei Durnea și AO ”Juriștii pentru

Drepturile Omului” privind accesul la informațiile oficiale/de interes public solicitate.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 26 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către avocatul Vasili Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, cu private la anularea răspunsului și obligarea furnizării informației solicitate, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 4 noiembrie 2022, avocatul Vasili Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 26 octombrie 2022.

12. La 24 ianuarie 2023, avocatul Vasili Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 26 octombrie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

13. Prin decizia din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de AO „Juristii pentru Drepturile Omului” și de Cristina Durnea împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 26 octombrie 2022.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

14. La 11 martie 2024, avocatul Vasili Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2023, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2023 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 26 octombrie 2022, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

ARGUMENTELE RECURSULUI

15. În susținerea recursului a indicat că consideră decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2023, ca fiind ilegală și neîntemeiată, menționând că, instanța de apel a încălcat prevederile art. 245¹ alin. (1) lit. a) și d) Cod administrativ și anume, interpretarea legii din decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, precum și decizia adoptată este una arbitrară.

16. Notează că, în speță, prin cererea nr. 134/2021 din 13 august 2021, AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea au solicitat Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, să furnizeze următoarele informații oficiale/de interes public și anume: Copia de pe Ordonanța procurorului din Procuratura Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 28 mai 2021, privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal. La data de 1 septembrie 2021, recurenții au primit răspuns la cererea înaintată, prin care a fost refuzat în eliberarea informațiilor solicitate, fiind invocate prevederile art. 212 alin. (1) și art. 293 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 8 alin. (1) din Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, art. 7 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

17. Subliniază că, aceleași argumente, au fost preluate atât de instanța de fond, cât și de instanța de apel, la adoptarea soluțiilor prin care a fost respinsă acțiunea AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea privind apărarea dreptului de acces la informație.

18. Menționează că, din analiza motivelor conținute în răspunsul autorității intimat din 1 septembrie 2021, prin care s-a refuzat în furnizarea informației oficiale/de interes public solicitată de recurenți, precum și motivele reținute în actele judecătorești adoptate de instanțele ierarhic inferioare, evidențiază două aspecte/motive care au stat la baza refuzului de furnizare a informației/respingerii a acțiunii și anume, informația solicitată, constituie date cu caracter personal, a căror dezvăluire ar constitui o imixtiune/violare a vieții private, intime și de familie a persoanei vizate și informația solicitată, ține de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort.

19. În ce privește motivele care au stat la baza respingerii ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de recurenți, indică că în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, este prevăzut imperativ că exercitarea dreptului de acces la informație poate fi

supusă doar restricțiilor reglementate prin lege organică și care corespund necesităților: a) respectării drepturilor și reputației altei persoane; b) protecției securității naționale, ordinii publice, ocrotirii sănătății sau protecției moralei societăți.

20. În ce privește preținsele informații cu caracter personal, notează că în speță nu este clar cum instanța de apel a ajuns la concluzia că eliberarea copiei de pe Ordonanța din 28 mai 2021, privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal, conține date cu caracter personal, a căror divulgare ar constitui o imixtiune în viață privată, intimă și de familie a persoanei vizate, aceasta în condițiile în care ordonanță în cauză nu este anexată la dosar și respectiv, judecătorii nu cunosc conținutul acestui act procesual. Astfel, rezultă cu certitudine că concluzia judecătorilor instanței de apel, precum că informația solicitată de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Dumea conține date cu caracter personal, a căror divulgare ar constitui o imixtiune în viața privată, intimă și de familie a persoanei este una arbitrară, care nu se bazează pe probele/înscrierile cercetate nemijlocit de instanța judecătorească, conform regulilor unui proces civil și de contencios administrativ.

21. În ce privește preținsele informații ce țin de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort, menționează că în speță nu sunt aplicabile restricțiile reglementate în prevederile art. 7 alin (2) lit. d) din Legea privind accesul la informație. La acest capitol notează că, eliberarea copiei de pe Ordonanța din 28 mai 2021, privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal nu poate prejudicia urmărirea penală, deoarece urmărirea penală în această cauză a fost finisată; nu poate interveni în desfășurarea procesului de judecată, deoarece procesul de judecată în această cauză s-a finisat/consumat, odată cu adoptarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 iunie 2021, prin care Veaceslav Platon a fost achitat; nu poate lipsi persoana vizată de dreptul la o judecare corectă și imparțială a cazului său, deoarece procesul de judecată în această cauză s-a finisat odată cu adoptarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 iunie 2021, prin care Veaceslav Platon a fost achitat; nu poate pune în pericol viața sau securitatea fizică a oricărei persoane (aspecte care trebuie să fie reglementate de legislație), deoarece în speță nu pot fi reținute asemenea aspecte.

22. Drept urmare, constată că instanța de apel, la adoptarea deciziei contestate, doar formal a făcut trimitere la restricțiile prevăzute în Legea privind accesul la informație, fără a efectua o analiză exactă în ce măsură restricțiile invocate, sunt aplicabile în speță (pretinsele date cu caracter personal și date ale urmăririi penale).

23. Drept urmare, rezultă incontestabil că chiar dacă Ordonanța din 28 mai 2021, privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal - conține date cu caracter personal și/sau date ale urmăririi penale, autoritatea intimată era obligată să prezinte recurenților părțile documentului solicitat, accesul la care nu conține restricții conform legislației, obligație legală care nu a fost respectată de autoritatea intimată, precum și desconsiderată de instanța de apel.

24. Cât privește caracterul oficial și de interes public, al informației solicitate de recurenți prin cererea nr. 134/2021 din 13 august 2021, menționează că, ordonanța de renunțare la învinuire, discutată în speță, este actul oficial prin care instituția procuraturii, în calitate de instituție publică autonomă din cadrul autorității judecătorești a renunțat în mod oficial la învinuirea înaintată lui Veaceslav Platon în cadrul dosarului penal, numit generic „Furtul miliardului”. Respectiv, ordonanța de renunțare la învinuire este un document oficial, ce conține informații oficiale, care a fost înaintat în instanța judecătorească de către reprezentanții instituției procuraturii și care a produs efecte juridice, în sensul achitării lui Veaceslav Platon conform învinuirii înaintate. Prin urmare, rezultă indubitabil că Ordonanța procurorului din Procuratura Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 28 mai 2021, privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal este un document oficial ce conține informații oficiale, inclusiv în sensul prevăzut la art. 6 din Legea privind accesul la informație.

25. Cât privește interesul public asupra informației solicitate de recurenți prin cererea nr. 134/2021 din 13 august 2021, comunică că, renunțarea la învinuirea lui Veaceslav Platon, în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal, în cadrul dosarului penal numit generic „Furtul miliardului”, a creat o serie de controverse în public, precum și o mulțime de dezbateri/dispute publice între politicieni, juriști, analiști politici, jurnaliști, reprezentanți ai societății civile, etc., pe acest subiect. Respectiv, ordonanța de renunțare la învinuire din speță, conține informații de interes public sporit și anume, motivele care au stat la baza

adoptării de către instituția procuraturii a deciziei privind renunțarea la învinuirea Veaceslav Platon, în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal, în cadrul dosarului penal de rezonanță, numit „Furtul miliardului” și aceasta, în condițiile în care anterior în cadrul acestui dosar, Veaceslav Platon a fost condamnat la 18 și la 12 ani de închisoare cu executare, pe două capete de acuzare.

26. În concluzie menționează că, informațiile solicitate de recurenți sunt de interes public, iar îngrădirea accesului la această informație nu este justificată, or poate descuraja persoanele interesate, la a mai urmări domeniile respective. Ca consecință diminuându-se inclusiv capacitatea asociației recurente (în mod special) să-și îndeplinească rolul vital de „câini de pază”, de a furniza informație corectă și fiabilă.

27. Mai indică că, Asociația recurentă, este o organizație de interes public, care are ca menire promovarea respectării și apărarea drepturilor omului. În speță, scopul cererii de acces la informație este, obținerea informațiilor pentru implementarea unui proiect în domeniul ocrotirii drepturilor omului, privind responsabilizarea instituțiilor publice, care obstrucționează în mod nejustificat accesul la informație, la respectarea drepturilor solicitanților de acces la informațiile solicitate, precum și crearea unor practici pozitive la nivel național privind respectarea dreptului de acces la informație.

POZIȚIA INTIMATULUI

28. Prin referința depusă la 21 martie 2024, reprezentatul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale – Ina Malai, a solicita declararea inadmisibilă a cererii de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Art. 245¹ din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

30. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

31. Art. 194 alin. (1) din Codul administrativ:

„În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.”

32. Art. 247 din Codul administrativ:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.245¹ alin.(1) lit.b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

33. Art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ:

„În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral decizia instanței de apel și trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

34. Art. 7 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare la moment):

” În conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, accesul la informațiile oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepția:

d) informațiilor ce țin de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informații ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfășurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă și imparțială a cazului său, ori ar pune în pericol viața sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislație;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurenților la 12 ianuarie 2024, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele cauzei (f. d. 50, V-II).

36. Cererea de recurs a fost depusă la 11 martie 2024. Astfel, că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

37. Materialele cauzei atestă că, avocatul Vasile Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la anularea răspunsului Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale nr. 4d/21-10036 din 25 august 2021 și obligarea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale să furnizeze informația solicitată de Cristina Durnea și Asociația obștească ”Juriștii pentru Drepturile Omului” prin cererea nr. 134/2021 din 13 august 2021 și anume: Copia Ordonanței procurorului din Procuratura Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 28 mai 2021 privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală.

38. Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 26 octombrie 2022 a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ înaintată de către avocatul Vasile Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, cu privire la anularea răspunsului și obligarea furnizării informației solicitate.

39. Prin decizia din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Asociația Obștească ”Juristii pentru Drepturile Omului” și de Cristina Durnea împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 26 octombrie 2022.

40. În motivarea soluției, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a elucidat și constatat pe deplin circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios. A remarcat că, accesul la informațiile oficiale, constituie un drept fundamental al persoanei de a fi informat, o modalitate de control asupra activității autorităților/ instituțiilor publice, de stimulare a formării opiniilor și participării active a populației la procesul de luare a deciziilor în spirit democratic.

41. Instanța de apel a considerat ca fiind justă aprecierea instanței de fond, potrivit căreia, informația solicitată de către AO ”Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea nu reprezintă o informație oficială publică în sensul Legii privind accesul liber la informație, ci date cu caracter personal, în accepțiunea Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, care definește sintagma menționată ca informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal), acțiunea ne fiind înaintată prin prisma Legii privind protecția datelor cu caracter personal incidentă speței, ci pe dispozițiile Legii privind accesul liber la informație, iar în virtutea raționamentelor Curții Europene a Drepturilor Omului, reclamantilor /apelanți nu li s-a încălcat dreptul de acces liber la informație.

42. A notat că, potrivit art. 8 alin. (2) din Legea privind accesul la informație, accesul la informația cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal și în acest context notează că, limitarea accesului la informație constituie o derogare excepțională de la principiul liberului acces la informațiile de interes public.

43. Curtea de apel Chișinău a precizat că, informația se consideră exceptată de la liberul acces dacă aceasta: a) constituie secret de stat; b) constituie secret comercial; c) constituie date cu caracter personal; d) ține de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort; e) reflectă rezultatele finale sau intermediare ale unor investigații științifice și tehnice, și divulgarea ei poate priva autorii investigațiilor de prioritatea de publicare sau poate influența negativ exercitarea altor drepturi protejate prin lege.

44. Corespunzător a constatat că, informația solicitată de către reclamantii/apelanți cuprinsă în Ordonanța procurorului din Procuratura Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 28 mai 2021 privind renunțarea integrală la învinuirea lui Veaceslav Platon în cauza penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal, constituie date cu caracter personal și ține de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort.

45. A subliniat că, informația solicitată prin cererea nr.134/2021 din 13 august 2021 constituie informație cu caracter personal și face parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată, care conține date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieții private, intime și familiale a acesteia.

46. A punctat că, consfințirea dreptului persoanei de a beneficia de protecția datelor cu caracter personal se regăsește în reglementările statuate expres în Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

47. Totodată a reiterat că, informațiile care țin de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort, este exceptată de la liberul acces în cazurile în care divulgarea acestora ar putea prejudicia urmărirea penală; interveni în desfășurarea unui proces de judecată; lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă și imparțială a cazului său, ori ar pune în pericol viața sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislație.

48. Subsecvent, reținând prevederile art. 212 alin. (1) și 293 alin. (1) CPP, a menționat instanța de apel că, reclamantii/apelanți nu fac parte din categoria persoanelor expres indicate în conținutul normelor de drept precitate, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale nu era în drept să furnizeze informația solicitată de către AO "Juriștii pentru Drepturile Omului" și de Cristina Durnea, răspunsul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale nr. 4d/21-10036 din 25 august 2021, prin care petiționarilor li s-a refuzat în furnizarea informației solicitate fiind emis cu respectarea prevederilor legale, iar careva temeuri pentru anularea acestuia și obligarea intimitei de a furniza informația solicitată, instanța de apel nu a stabilit, argumentele invocate în acest sens de către apelanți fiind apreciate critic.

49. Prin urmare, a notat că, la emiterea soluției pe marginea cauzei, instanța ierarhic inferioară a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, prin aprecierea corectă a probelor din dosar prezentate de participanții la proces, fiind aplicată corect legea materială și legea procedurală, astfel constatându-se legalitatea hotărârii primei instanțe în întregul ei.

50. Analizând motivele soluției supuse criticii în recursul declarat de avocatul Vasile Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea, Completul de judecată ajunge la concluzia că decizia instanței de apel nu poate fi menținută din cauza deficiențelor în motivare.

51. Or, instanța de apel nu a furnizat o motivare adecvată și clară cu privire la restricțiile prevăzute de Legea privind accesul la informație, fără a furniza o analiză exactă în ce măsură restricțiile invocate sunt aplicabile în speță, pretinsele date cu caracter personal și informațiile care țin de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort.

52. La caz se constată că, urmărirea penală în această cauză a fost finisată, procesul de judecată în această cauză s-a finisat/consumat, odată cu adoptarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 14 iunie 2021, prin care Veaceslav Platon a fost achitat.

53. Instanța de apel a făcut trimitere la prevederile art. 293 alin. (1) Cod de procedură penală, argumentând temeinicia refuzului. Însă această normă este absolut irelevantă pentru prezenta cauză, **fiindcă ea reglementează cercul subiecților care au acces la toate materialele** urmăririi penale la finalizarea acesteia. Însă reclamantii în prezenta cauză nu au solicitat acces la toate materialele urmăririi penale, ci doar să le fie prezentată o singură ordonanță în privința căreia invoca justificat un interes public deosebit pentru a fi adusă la cunoștință.

54. La fel, instanța de apel și-a justificat soluția adoptată prin prisma prevederilor art. 8 din Legea nr.133 din 2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Însă această normă oferă o protecție deosebită datelor cu caracter personal referitoare la condamnarea unei persoane, măsurile procesuale de constrângere sau sancțiunile contravenționale aplicate. Iar instanța de apel nu a argumentat de ce prin eliberarea ordonanței solicitate de reclamantii s-ar comite o încălcare a acestor categorii speciale de date cu caracter personal.

55. În decizia sa instanța de apel a indicat că informația solicitată prin cererea nr.134/2021 din 13 august 2021 constituie informație cu caracter personal și face parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată, însă a neglijat prevederile art. 7 alin. (3) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 (in vigoare la momentul depunerii cererii privind accesul la informație) care prevede că, dacă accesul la informațiile, documentele solicitate este parțial limitat, furnizorii de informații sânt obligați să prezinte solicitanților părțile documentului, accesul la care nu conține restricții conform legislației, indicându-se în locurile porțiunilor omise una din următoarele sintagme: „secret de stat”, „secret comercial”, „informație confidențială despre persoană”. Refuzul accesului la informație, la părțile respective ale documentului se întocmește cu respectarea prevederilor articolului 19 din prezenta lege.

56. Art. 7 alin. (2) lit. d) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 (in vigoare la momentul depunerii cererii privind accesul la informație) foarte clar stabilește că, accesul la informație ce prezintă interes public și ce țin de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort, poate fi îngăduit doar în cazurile când:

divulgarea acestor informații ar putea prejudicia urmărirea penală – nu este clar în măsură, raportat la prezentul caz, ar putea fi prejudiciată o urmărire penală finalizată;

divulgarea acestor informații ar putea interveni în desfășurarea unui proces de judecată – similar raționamentului de mai sus, procesul deja este finisat;

divulgarea acestor informații ar putea lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă și imparțială a cazului său – similar, procesul deja este finisat;

ar pune în pericol viața sau securitatea fizică a oricărei persoane – instanța de apel nu a oferit un răspuns în ce măsură ordonanța solicitată a fi eliberată ar prezenta declanșarea riscului menționat.

57. Ce ține de art. 212 alin. (1) Cod de procedură penală prin care își mai justifică soluția instanța de apel, de fapt, această prevedere legală se completează reciproc cu norma prevăzută de Art. 7 alin. (2) lit. d) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 (în vigoare la momentul depunerii cererii privind accesul la informație) și nu poate fi folosită ca un impediment absolut pentru a se refuza în eliberarea unei informații dintr-un proces judiciar finalizat care prezintă un interes deosebit pentru societate.

58. Astfel, Completul de judecată reține că instanța de apel a omis să se expună în ce măsură restricțiile invocate sunt aplicabile speței, fapt ce indică incontestabil la încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept, precum și la examinarea superficială atât a apelului, cât și a cauzei deduse judecării.

59. Prin urmare, la cazul prezentei spețe, instanța de apel nu și-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea luată, circumstanțele constatate fiind apreciate drept o eroare judiciară.

60. Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

61. Astfel, contrar standardelor procedurale recunoscute, instanța de apel a soluționat prezenta cauză fără să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

62. În conexiunea circumstanțelor expuse cu normele legale citate anterior, instanța de recurs ajunge la concluzia că soluția adoptată de către instanța de apel este nemotivată.

63. În conformitate cu prevederile art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

64. Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

65. Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel incorect a constatat și elucidat circumstanțele cauzei și probele prezentate în acest sens, limitându-se doar la aspectele constatate de către instanța de fond. Or, în conformitate cu art. 373 alin.(5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

66. Instanța de recurs remarcă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

67. Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

68. Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce, în speță, lipsește. Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării

unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986).

69. Astfel, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

70. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că efectul art. 6 § 1 din Convenție este, inter alia, de a plasa un „tribunal” sub o obligație de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

71. Corelând prevederile legale procedurale naționale cu jurisprudența CtEDO referitor la obligația instanțelor naționale de a-și motiva soluțiile, instanța de recurs conchide că circumstanțele expuse anterior denotă că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligațiile. Iar aceasta nu poate echivala decât cu încălcarea dreptului la un proces echitabil al recurenților, inclusiv dreptul de acces liber la justiție în raport cu obligația instanței de „a auzi” justițiabilii, garantat de art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 din Convenție.

72. În concluzie, fiind constatate încălcările menționate, Completul de judecată consideră că singura soluție legală și rezonabilă este casarea integrală a deciziei și trimiterea spre rejudecare a cauzei.

73. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele importante și probele administrate și, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al participanților la proces la un proces echitabil.

74. Conform art. 258 alin. (3), art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de avocatul Vasile Ciuperca în interesele AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea.

Casează integral decizia din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de

chemare în judecată depusă de Asociația Obștească ”Juristii pentru Drepturile Omului” și Cristina Durnea împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la anularea răspunsului și obligarea furnizării informației solicitate.

Transmite cauza spre rejudecare, la Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc